

מוגש לתלמידי הדרום באהבה

משאבי טבע

שיעור מספר 6: מְחִזּוֹר

אחת הדרכים להקטנת הפסולת היא מחזור.

קראו את קטע המידע הבא:

מְחִזּוֹר

בשיטת המחזור משתמשים בחומרים שמהם עשויים מוצרים ששוב אין בהם צורך כחומרי גלם לייצור מוצרים חדשים. בדרך זו חוזרים חומרי הגלם למעגל הייצור, במקום להצטבר בערמות האשפה. גם את רוב חומרי האריזה שאנו משתמשים בהם ניתן למחזר, ובכך לחסוך חומרי גלם ודלק, לצמצם את זיהום האוויר, למנוע זיהום מי תהום, להקטין מאוד את כמויות הפסולת שאנו זורקים ולצמצם את שטח המזבלה. נראה פשוט? לא כל כך! על מנת שיהיה ניתן למחזר חומרים מן האשפה שלנו, צריך להפרידם זה מזה. כדי להקל על פעולת המחזור, יש להפריד את החומרים השונים ולהשליכם למכלי אשפה נפרדים. ניתן למחזר אשפה גם לאחר שנאספה מן הבתים, אך דרך זו יקרה וקשה לביצוע. הדרך הטובה ביותר היא להשליך חומרים שונים למכלים המיועדים להם. זה דורש אמנם קצת תשומת לב, אבל זה כדאי לנו לסביבה.

שאלות

1. כיצד תורם המְחִזּוֹר להקטנת האשפה?.
2. כיצד תורם המְחִזּוֹר לחיסכון בחומרי דלק וזיהום אוויר?.
3. הביאו דוגמאות לפסולת שאפשר למחזר.
4. איזו פעולה צריך לעשות כדי להקל על פעולת המְחִזּוֹר?.
5. האם את/ה נוהג לאסוף חומרים למְחִזּוֹר? אם כן פרטי/י
6. קראו את קטע המידע " ממחזרים טלפונים" והשיבו:
 - אילו חומרים אפשר למחזר מטלפונים ישנים?
 - מדוע חשוב למחזר את החומרים הללו?
 - האם גיליתם עובדות מפתיעות בקטע? אם כן, מהן?

מוגש לתלמידי הדרום באהבה

ממחזרים טלפונים

האם עלה בדעתכם, שניתן למחזר מכשירי טלפון משומשים? מכשירי טלפון ישנים הוצאו מכלל שימוש בעיקר מפני שלא התאימו למרכזות הטלפונים החדשות. שינויים וחדושים במערכת הטלפונים והחלפה של מרכזות, כבלי טלפון ומכשירי טלפון גרמו להחלפתם של פריטים רבים בחדשים. האם לא נותר לעשות דבר במכשירי הטלפון והכבלים המשומשים ויש להיפטר מהם? ואולי ניתן למחזר את החומרים שמהם הם עשויים?

במפעל המחזור נאספה ערימה של טונות אחדות של טלפונים משומשים את המכשירים הישנים עתידים לפרק למרכיביהם השונים: "הבית" של הטלפון עשוי פלסטיק; הפעמון עשוי פליז (מסג של נחושת ואבץ); חוטי הטלפון וגם כבלי הטלפון עשויים נחושת; ההלחמות עשויות בדיל וחלקי האלקטרוניקה של הטלפון מכילים מתכות כמו כסף וזהב. הציפוי החיצוני של כבלי הטלפון הקבורים באדמה עשוי עופרת. כל אלה הם חומרים שניתן למחזר. מחזור מכשירים מורכבים כמו מכשירי טלפון מצריך עבודת פירוק והפרדה ממושכת ומייגעת, אך התועלת היא רבה. ראשית, החומרים הממוחזרים זולים יותר מן החומרים המופקים ממשאבי טבע. שנית, המחיר מקטין מאוד את כמויות האשפה המסוכנת. מכשירים אלקטרוניים, דוגמת מכשירי הטלפון, מכילים חומרים ההופכים רעילים בעקבות מגע ממושך עם מים ועם חומרים אחרים המצויים באשפה. חומרים אלה נשטפים ומגיעים למי התהום ועלולים לסכן את בריאותם של המשתמשים במים המזוהמים. הרווח הטמון המחזור, הוא, אם כן כפול. המחזור של המתכות מאפשר חסכון בכסף ותורם גם לשמירה על איכות הסביבה.

7. לפניכם רשימת חפצים ומוצרים הנמצאים בפחי האשפה. ציינו ליד כל אחד מהם **חומרי הגלם** שניתן לקבל מהם לאחר המחזור.

- א. עיתונים
- ב. מכלי פלסטיק
- ג. בקבוקי זכוכית
- ד. קופסאות קרטון
- ה. פחיות מתכת

**מרכז ארצי להשתלמויות הדרכה וייעוץ
בחינוך מדעי וטכנולוגי לבתי הספר היסודיים**

למדע

מוגש לתלמידי הדרום באהבה

8. בשכונה של דני נהוג לאסוף את פחיות האשפה הריקות לחוד ולא לזרוק אותם לפח האשפה. מהן, לדעתכם, הסיבות לכך?
- א. כדי להקל על פועלי הניקיון.
ב. כדי לחסוך במשאבי טבע ולצמצם את הזיהום הסביבתי.
ג. כדי למנוע החלדה של הפחיות ולהקטין על ידי כך את הזיהום הסביבתי.
ד. רק כדי להקטין את הזיהום הסביבתי.
9. איזה מן המשפטים הבאים מתאר **מחזור**?
- א. שימוש במפיות נייר בכל ארוחה וארוחה.
ב. שימוש חוזר במפיות בד במקום שימוש חד פעמי במפיות נייר.
ג. שרפת עיתונים כדי להקטין את הזיהום הסביבתי.
ד. איסוף עיתונים כדי לייצר נייר חדש.
10. הכינו כרזה שבאמצעותה שמטרתה היא לשכנע את התושבים למחזור פסולת. אל תשכחו לנמק מדוע חשוב למחזור.

